

principielt Spørgsmaal, og dernæst er det ogsaa et Spørgsmaal om Værdighed og Anstand for Finansministeriet. Jeg vil have slaaet fast, at det ikke gaar an, at en Finansminister modtager saadanne Tilbud, selv om de gives. Det gaar ikke an. Der kommer et Afhængighedsforhold for Finansministeriet overfor den paagældende Aktieselskabsforretning, eller hvad man skal kalde den. Den har vist Staten en Tjeneste, og saadanne Tjenester bør Staten aldeles ikke modtage. Man kan meget godt sige, at Aktieselskabet gør det ikke, medmindre det ser sin Fordel ved det; Aktieselskabet kan jo have ment, at Staten var en god Laantager, og at Renten i og for sig kunde være tilfredsstillende, men selv om dette er Tilfældet, bør alligevel efter min Mening Finansministeriet ikke inddrage sig derpaa, for det maa holde sig til den Stilling, som nu er anvist Finansministeren her i Landet, nemlig at gøre alle sine Forretninger med Nationalbanken. Jeg skulde tro, at Finansministeren, som han jo egentlig ogsaa siger, ikke oftere vil inddrage sig paa sligt, og for saa vidt har denne Diskussion ikke været unyttig, selv om ogsaa Pengene nu er betalt tilbage; det gør jo ikke nogen Forskel, om en Mand, der har stjaalet nogle Penge, bagefter betaler dem tilbage, naar han alligevel har stjaalet. Jeg vil aldeles ikke sammenligne dette med Statsministerens Forhold, men selve dette, at Pengene er gaaet ud igen af Kassen, har ikke noget at gøre med det rent principielle Spørgsmaal og det Værdighedshensyn, som det forekommer mig Finansministeren er gaaet udenom, og som det i og for sig gør mig ondt, at han er gaaet udenom. Jeg har ikke den fjerneste Grund til at mene, at det ikke skulde være til nogen Nytte, at den danske Finansminister staaar fuldkommen klar paa det Punkt; selv om jeg ikke et Øjeblik tror, at der skulde være noget som helst personligt Motiv for den højtærede Finansministers Handling — det kunde aldrig falde mig ind —, saa mener jeg, at han er kommet udenfor det, som Anstanden kræver, og ogsaa det, som Loven kræver her i Landet, ganske specielt Grundloven.

Ministeren for offentlige Arbejder (Strebsager): Det ærede 18de landstingsvalgte Medlem (Brandes) var i sin Tale inde paa Spørgsmaalet om 8 Timers Arbejdsdagens Gennemførelse. Statsministeriets Skrivelse af 15. Januar 1919 — det ved jo alle, og jeg har gjort Rede for

dette Forhold under Finanslovens første Behandling i Folketinget — fremkom jo efter foregaaende Forhandlinger mellem to af Ministeriet Zahles Medlemmer og Etatscheferne. Jeg har ikke nævnt, hvem det var, men det ærede Medlem nævnte nu, at det var Finansministeren og Ministeren for offentlige Arbejder, og det er rigtigt. Men der er en meget væsentlig Forskel paa den Afgørelse, som blev truffet i Ministeriets Skrivelse af 15. Januar 1919 og den Indstilling, som Etatscheferne havde gjort med Hensyn til 8 Timers Arbejdsdagen. Jeg skal erkende — det ved jeg ogsaa af Sagens Akter —, at den daværende højtærede Finansminister og Ministeren for offentlige Arbejder var enige med Etatscheferne med Hensyn til deres Forslag, men de maa altsaa være blevet desavoueret af deres Meningsfæller i Ministeriet, for det Resultat, der kom ud af det, var en 8 Timers Arbejdsdag taget i al Almindelighed, medens det, som var foreslaaet fra Etatschefernes Side, vel var en 8 Timers Arbejdsdag, men vel at mærke en Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer, naar Arbejdets Intensitet var af normal Beskaffenhed, og under Hensyntagen til Arbejdsintensiteten i private Virksomheder. Og det var jo slet ikke det, der kom ud af det gennem Statsministeriets Skrivelse af 15. Januar 1919. Etatschefernes Forslag gik først og fremmest ud paa at faa lagt til Grund den Kommissionsbetænkning, i Henhold til hvilken Etatsmedlemmerne sammen med Medlemmer af Tjenestemandorganisationerne var blevet enige om en Arbejdstid varierende efter Arbejdets Intensitet fra 8 til 12 Timer. Denne Kommissionsbetænkning blev afgivet, jeg tror, den 25. Januar 1918, og netop Etatscheferne tog gennem deres Indstilling til Ministeriet Sigte paa at faa denne Kommissions Forslag lagt til Grund for Arbejdstidens Fordeling efter Arbejdets Intensitet. Det lod sig imidlertid ikke gøre efter det Forslag, som kom fra Ministeriet Zahle i saa Henseende. Jeg beklager for saa vidt, at det ærede 18de landstingsvalgte Medlem, der den Gang var Finansminister, ikke var i Stand til at sætte sin Anskuelse igennem i Ministeriet, for der er ikke Tvivl om, at han var enig med Etatscheferne, men han har ikke været i Stand til at sætte sin Opfattelse igennem — desværre, det svier til Staten nu og vil komme til at svie til den en Tid.

Der er rettet et Par Spørgsmaal til mig, som jeg gerne vil besvare. Først et Spørgsmaal eller maaske snarere en Hen-